

EWA DOMAGAŁA-ZYŚK
Katedra Pedagogiki Specjalnej KUL

SPRAWOZDANIE Z EUROPEAN SPRING ACADEMY 2008

Program *European Spring Academy 2008* był Intensywnym Kursem europejskiego programu *Erasmus*, koordynowanym przez Instytut Pedagogiki KUL. Kurs odbył się w dniach 30 III 2008-12 IV 2008 r. w Lublinie i zgromadził 49 studentów i 17 nauczycieli akademickich z 9 szkół wyższych różnych krajów Europy: Szwecji (Göteborgs universitet), Finlandii (Kymenlaakso Polytechnic w Kouvola), Irlandii (University College Cork), Niemiec (Katholische Fachhochschule North Rhine-Westphalia w Münster i Kolonii), Słowacji (Katolícka univerzita v Ružomberku), Hiszpanii (Universidad de Sevilla) Litwy (Vytauto Didžiojo universitetas w Kownie), Turcji (Başkent Üniversitesi) w Ankarze) i Polski (KUL). Celem programu było umiędzynarodowienie kształcenia pracowników socjalnych i pedagogów w Europie, zapoznanie uczestników z najistotniejszymi problemami społecznymi poszczególnych krajów, a także modelami rozwiązań tych problemów proponowanych w określonych ośrodkach.

Program był drugim tego rodzaju przedsięwzięciem europejskim, pierwsza *Spring Academy* odbyła się w Münster w Niemczech w 2006 roku. Temat *Spring Academy 2008*, wybrany po międzynarodowych konsultacjach, które odbyły się w naszym Instytucie w listopadzie 2006 roku, został sformułowany następująco: *Budowanie społeczeństwa obywatelskiego i walka z wykluczeniem społecznym jako współczesne wyzwania pracy socjalnej*. Szczegółowe cele projektu obejmowały następujące zagadnienia: 1. zdefiniowanie pól wykluczenia społecznego i podjęcie próby wypracowania innowacyjnych międzynarodowych mechanizmów i narzędzi pracy socjalnej z osobami zagrożonymi wykluczeniem (imigranci, osoby niepełnosprawne, dzieci ryzyka, bezrobotni, bezdomni, osoby starsze), 2. określenie roli funkcjonujących w poszczególnych krajach instytucji, struktur i metod pracy socjalnej w zakresie zaspokajania

nowych potrzeb społecznych, 3. wyposażenie studentów w kompetencje międzykulturowe i uczenie otwartości na osoby innych krajów, tradycji, religii, 4. pogłębienie sprawności w zakresie używania języka angielskiego oraz korzystania z technologii komputerowych i informacyjnych.

Program poprzedzono intensywnym przygotowaniem nauczycieli i studentów, które odbywało się dzięki przygotowanej stronie internetowej Akademii oraz systematycznej komunikacji elektronicznej. Nauczyciele opracowali materiały dydaktyczne, z którymi studenci mogli zapoznać się przed programem, studentów zaś zobowiązano także do przygotowania szczegółowej prezentacji dotyczącej charakterystyki problemów społecznych w ich kraju.

Czas *Spring Academy* był okresem intensywnej pracy. Studenci codziennie uczestniczyli z wykładach, seminariach, prezentacjach i dyskusjach oraz wizytach w instytucjach prowadzących pracę socjalną. O przygotowanie wykładów poproszeni zostali profesorowie KUL. Prof. dr hab. Z. Zaleski omówił międzynarodowe koncepcje społeczeństwa obywatelskiego, pracy socjalnej i wykluczenia społecznego, prof. dr hab. A. Sękowski poświęcił swój wykład zagadnieniom postaw wobec osób niepełnosprawnych w kontekście wykluczenia społecznego, prof. dr hab. A. Biela analizował sytuację młodych osób bezrobotnych, zaś prof. dr hab. K. Motyka omówił zagadnienie miejsca praw człowieka w pracy socjalnej.

Każde seminarium było prowadzone przez dwóch nauczycieli z różnych krajów, co stwarzało doskonałą okazję do analizowania omawianych problemów z różnych perspektyw badawczych i kulturowych. Tematyka seminariów była różnorodna i dotyczyła: zagadnień etycznych w pracy socjalnej (M. Nowak, J. Freise, A. Fabian, A. Jungner), wykluczenia społecznego i praw dziecka (A. Vesanen, C. Martin), europejskiej polityki społecznej i praktyki *empowermentu* (G. Albers, F. Sahin), zagadnienia wykluczenia społecznego wśród dzieci i młodzieży (P. Pukaj, M. Egan, B. Andersson, R. Civinskas), idei wolontariatu w pracy socjalnej (I. Bulut, S. Kość), zagadnienia funkcjonowania osób niepełnosprawnych jako członków społeczeństwa obywatelskiego (E. Domagała-Zyśk, E. Olin) oraz refleksji nad doświadczeniem międzykulturowym (M. Stemmer-Lueck).

Warto nadmienić, że metodyka prowadzonych zajęć była różnorodna: prezentacje, dyskusje, analiza *studium przypadku*, elementy dramy i tańca, wykorzystywane były zarówno tradycyjne metody przekazu, jak i TIK. Dużym zainteresowaniem cieszyły się przygotowane przez studentów prezentacje dotyczące podstawowych problemów społecznych w ich krajach. Po nich zazwyczaj odbywały się ciekawe międzynarodowe dyskusje. Studenci wysoko ocenili także możliwość odbywania wizyt w różnych instytucjach prowadzących pracę socjalną w Lublinie i okolicy (Dom Pomocy Społecznej im. Matki Teresy z Kalkuty, Regionalne Centrum Wolontariatu, Bractwo Miłosierdzia im. Brata Alberta, Dom Matki Weroniki, Stowarzyszenie *Misericordia*,

Stowarzyszenie *Magnum Bonum*, Fundacja „Szczęśliwe Dzieciństwo”, Dom Pomocy Społecznej w Matczynie), a także wizytę w Zakładzie dla Niewidomych w Laskach; jako interesujące określili przede wszystkim to, że mogli bezpośrednio uczestniczyć w życiu odwiedzanych placówek: pomagać w wydawaniu posiłków osobom bezdomnym, obserwować różne metody terapii, brać udział w warsztatach plastycznych, przygotowywać i wspólnie spożywać posiłek.

Program *European Spring Academy 2008* został pozytywnie oceniony przez uczestniczących w nim studentów i wykładowców zarówno pod względem zawartości merytorycznej, jak i organizacji, w którą zaangażowali się zarówno pracownicy Instytutu, jak i studenci. Ponad 70% uczestników było usatysfakcjonowanych merytoryczną zawartością programu, 75% oceniło bardzo dobrze przygotowany przez nas program społeczno-kulturalny, 60% wyraziło opinię, że program był innowacyjny w odniesieniu do treści przekazywanych im w ich uczelniach, a dla 77% uczestników program był czynnikiem ukazującym nowe, nieznane wcześniej perspektywy w zakresie pracy socjalnej. Ogólnie 6,6% oceniło program jako dobry, 60% jako bardzo dobry, zaś 15% jako znakomity. Około 93% uczestników poleci swoim kolegom i koleżankom uczestnictwo w takim projekcie.

W końcowej ewaluacji dokonanej przez koordynatorów, ks. prof. dr hab. Mariana Nowaka i dr Ewę Domagała-Zyśk podkreślono, że Akademia spełniła swoje zadanie: dokonała się wymiana myśli i umocnione zostały więzi naukowe pomiędzy wykładowcami, studenci zaś zostali wyposażeni w istotną wiedzę i umiejętności, które pomogą im w lepszym przygotowaniu się do pracy socjalnej w kontekście międzynarodowym.

ANNA PETKOWICZ

Katedra Pedagogiki Chrześcijańskiej KUL

SPRAWOZDANIE
Z MIĘDZYNARODOWEGO SYMPOZJUM
NA TEMAT: *WYCHOWANIE CHRZEŚCIJAŃSKIE METODĄ HARCERSKĄ*

4 grudnia 2007 roku odbyło się Międzynarodowe Sympozjum nt. *Wychowanie chrześcijańskie metodą harcerską*, zorganizowane przez Katedrę Pedagogiki Chrześcijańskiej Instytutu Pedagogiki KUL. Inicjatywa ta została podyktowana potrzebą naukowego uporządkowania spuścizny Związku Harcerstwa Polskiego (1911-1956), organizacji, której skuteczność wychowawcza znajduje potwierdzenie w dziejach